

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Mokesčių LENGVATŲ peržiūra

Mokesčių SISTEMOS peržiūra: gauti visuomenės pasiūlymai

Gauta apie 200 pasiūlymų

Lengvatų atsisakymas: virš 70

- Lengvatinis PVM tarifas šildymui, malkoms
- NTM, žemės mokesčio lengvatos
- Lengvatos žemės ūkio veiklai
- Kt.

Lengvatų plėtra: virš 50

- Lengvatos reinvestuojamam pelnui
- PVM lengvatos e-knygoms, būtiniausiems maisto produktams, turizmo, maitinimo ir kultūros paslaugoms
- NPD didinimas
- Akcizų lengvata mažiesiems aludariams
- Lengvatos, teikiant naudą darbuotojams (soc. atsak.)
- Kt.

Mokesčių sumokėjimo/ administravimo tvarkos pakeitimai: virš 40

- Bazių suvienodinimas
- Dokumentavimo peržiūra
- Kt.

Kiti pasiūlymai: virš 30

- GPM tarifų peržiūra/suvienodinimas
- Panaikinti „plonosios kapitalizacijos“ taisyklės
- Kt.

Mokesčių SISTEMOS peržiūra: Finansų ministerijos pristatytos kryptys

Pelno
reinvestavimo
skatinimas

Žaliasis kursas

Pajamų nelygybės
mažinimas

Specialiųjų
apmokestinimo
sąlygų ir lengvatų
peržiūra

Investavimo ir
ilgalaikio taupymo
instrumentų
modelis

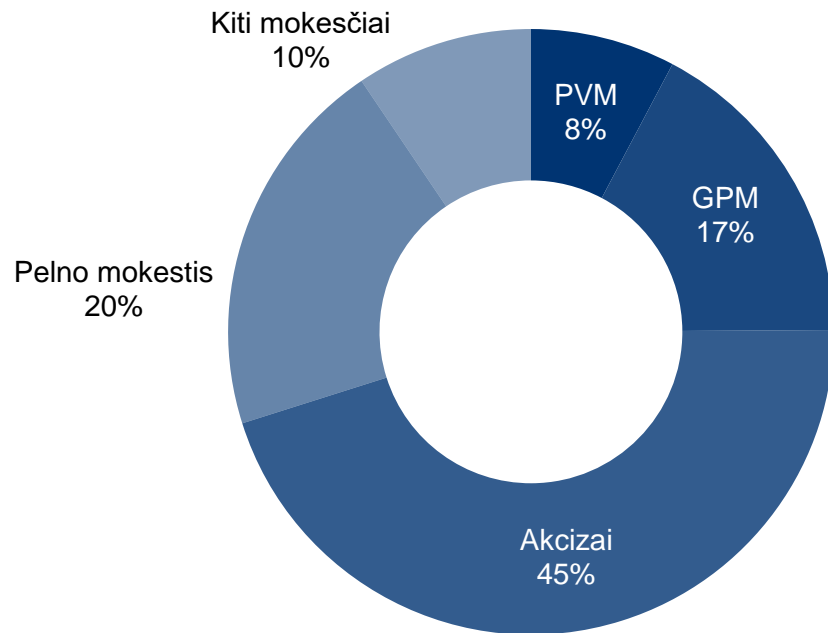
Savivaldos
finansinio
savarankiškumo
stiprinimas

Mokesčių SISTEMOS peržiūros principai

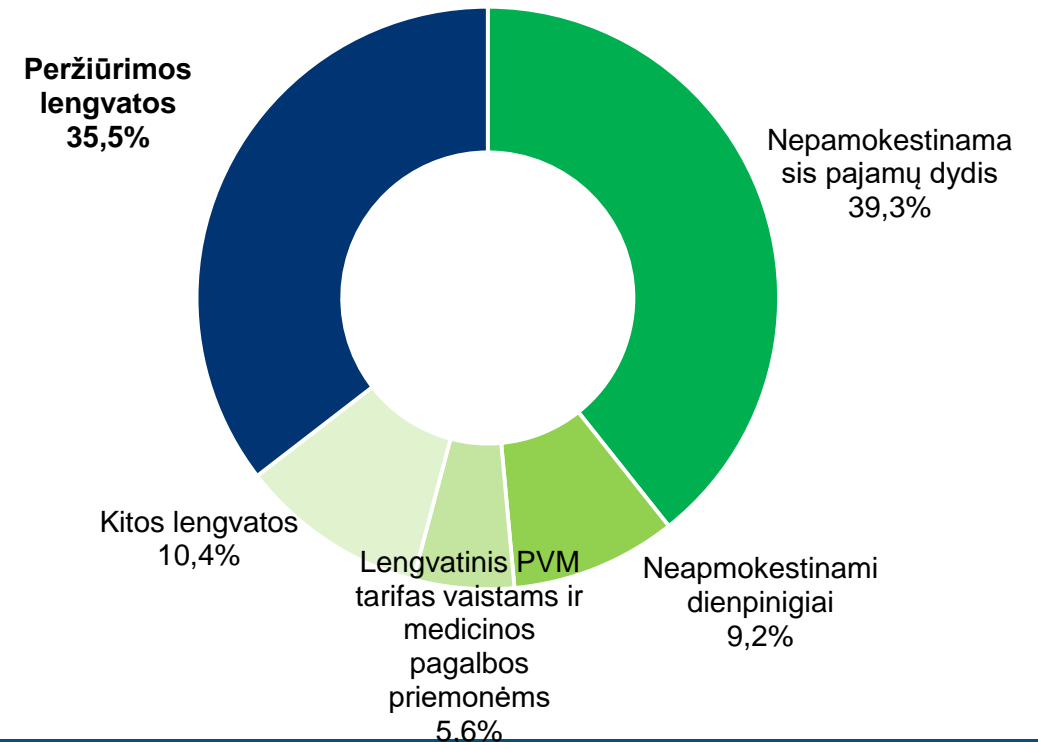
1. Tikslingumas
2. Efektyvumas
3. Socialinis teisingumas
4. Draugiškumas klimatui
5. Administravimo paprastumas

Mokesčių LENGVATŲ kaina

Svarstytinios lengvatos - apie 790 mln. eurų

Visų lengvatų kaina valstybės biudžetui ir savivaldybių biudžetams per metus – apie 2,2 mlrd. eurų

Mokesčių LENGVATŲ peržiūra: gauti pasiūlymai iš visuomenės

Gauta virš 70 pasiūlymų dėl lengvatų atsisakymo (siaurinimo)

PVM lengvatos

- Šildymui
- Medienai kūrenimui

Akcizų lengvatos

- Iškastiniam kurui

Dauguma turto mokesčių lengvatų, įskaitant:

- Valstybės ir savivaldybių turtui,
- Investiciniams fondams
- Miško žemei
- Nebaigtos statybos turtui

Sektorinės lengvatos

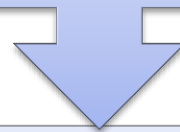
- GPM, PM, akcizų, PVM, NTM, VSDĮ, PSDĮ lengvatos žemės ūkiui ir religinėms bendruomenėms;

Kitos lengvatos

- Paramos teikimui
- Patentų dėžutė
- 5 proc. PM tarifas smulkioms įmonėms
- Verslo liudijimai
- GPM lengvatos auklių, remonto paslaugoms
- GPM lengvatos pensijų/gyvybės draudimo įmokoms

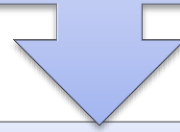
Mokesčių LENGVATŲ peržiūros procesas

Kaštų/naudos analizė

Alternatyvų tikslingumo vertinimas

Taiklesnė valstybės paramos forma? Lengvatos modelio keitimas?

SPRENDIMAI

Lengvatos atsisakymas, siaurinimas? Apmokestinimo modelio keitimas?

1. Pelno reinvestavimo skatinimas: svarstoma lengvata

Pelno mokesčio
lengvata
investicijoms į
technologinį
atsinaujinimą

PM lengvata investicijoms į technologinį atsinaujinimą

Esama situacija

Investicijų į nustatytus reikalavimus atitinkantį ilgalaikį turta, įskaitant ir į MTEP veikloje sukurtas aukštasias technologijas, suma mažinamas apmokestinamasis pelnas iki 100 proc., o nepanaudota investicijų suma perkeliama į 4 ateinančius metus

Lengvatai išskelti tikslai

Skatinti produktyvias investicijas, prisidėti prie aukštųjų technologijų dalies didinimo pramonės struktūroje

NETEKIMAI
83,5 mln. EUR

2. Žaliasis kursas: svarstytinios lengvatos

Akcizų lengvatos
iškastiniam kurui

PVM lengvata
malkoms

Akcizų lengvatos
biodegalams

PVM lengvata malkoms

Esama situacija

Lengvatinis 9 proc. PVM tarifas taikomas buitiniams energijos vartotojams tiekiamoms malkoms ir medienos produktams, skirtiems kūrenimui

NETEKIMAI
1,9 mln. EUR

Akcizų lengvatos iškastiniam kurui: gazoliai

Esama situacija

Mažesnis tarifas taikomas:

- „raudonajam dyzeliniam kurui“: šildymui (taip pat KN 2710 19 91–2710 19 99 klasifikuojami energiniai produktai ir skystasis kuras (mazutai)) - 21,14 EUR/1 000 litrų
- „žaliajam dyzeliniam kurui“: žemės ūkio veikloje, įskaitant akvakultūros ar verslinės žvejybos vidaus vandenyse veiklą, - 60 EUR/1 000 litrų

NETEKIMAI

18,1 mln. EUR

82,9 mln. EUR

Akcizų lengvatos iškastiniam kurui: akmens anglis, koksas ir lignitas

Esama situacija

Mažesni tarifai taikomi verslo reikmėms naudojamiems:

- akmens anglims - 3,77 EUR/1 tona
- koksui ir lignitui - 4,63 EUR/1 tona

NETEKIMAI

0,6 mln. EUR

0,1 mln. EUR

Akcizų lengvatos iškastiniam kurui: naftos dujos ir dujiniai angliavandeniliai

Esama situacija

Nuo akcizų atleidžiami:

- skirti būtinoms reikmėms

NETEKIMAI
14 mln. EUR

Akcizų lengvatos iškastiniam kurui: gamtinės dujos (1)

Esama situacija

Nuo akcizų atleidžiamos:

- naudojamos kaip variklių degalai
- tiekiamos buitiniams vartotojams ir paramos gavėjams
- naudojamos mišriai šilumos ir elektros energijos gamybai

NETEKIMAI

2,3 mln. EUR

49,1 mln. EUR

46,4 mln. EUR

Akcizų lengvatos iškastiniam kurui: gamtinės dujos (2)

Esama situacija

Naudojamos kaip šildymui skirtas kuras:

- ne verslo reikmėms - 1,08 EUR/MWh
- verslo reikmėms - 0,54 EUR/MWh

NETEKIMAI

1,6 mln. EUR

137 mln. EUR

Akcizų lengvatos iškastiniam kurui: elektros energija

Esama situacija

Elektros energija:

- naudojama verslo reikmėms - 0,52 EUR/MWh
- tiekama buitiniams vartotojams ir paramos gavėjams - nuo akcizų atleidžiama

NETEKIMAI

2,1 mln. EUR

2,3 mln. EUR

Akcizų lengvata biodegalams

Esama situacija

Standartus EN 14214 ir CEN/TS 15293 atitinkantiems biodegalų ir degalų mišiniams taikomas akcizų tarifas, sumažintas dalimi, proporcingai atitinkančia biologinės kilmės priemaišų dalį (procentais) biodegalų ir degalų mišinyje, praktikoje taikomi E85 benzinui ir grynam RRME.

Valstybės pagalbos schemos šiems biodegalams teikimas baigėsi 2020 m. gruodžio 31 d.

NETEKIMAI
0,2 mln. EUR

3. Pajamų nelygybės mažinimas: svarstytinios lengvatos

Dovanos

PVM šildymui

Paveldimas
turtas

NPD

30 proc.
individualios
veiklos
išlaidų
prezumpcija

PVM lengvata šildymui ir karštam vandeniui

Esama situacija

Lengvatinis 9 proc. PVM tarifas taikomas šilumos energijai, tiekiamai gyvenamosioms patalpoms šildyti, ir į gyvenamąsias patalpas tiekiamam karštam vandeniui

Lengvatai iškelti tikslai

Sumažinti mažas ir vidutines pajamas gaunančių gyventojų išlaidas, skirtas būtiniausioms komunalinėms paslaugoms apmokėti.

NETEKIMAI
37,5 mln. EUR

GPM lengvata mažiausių ir vidutinių darbo pajamų gavėjams

Esama situacija

Maksimalus 400 EUR/mėn. NPD taikomas darbo užmokesčiui (DU), neviršijančiam MMA (642 EUR), DU kylant 100 EUR - mažėja 18 EUR, kol „išnyksta“ gaunant 2864,22 EUR

Lengvatai iškelti tikslai

Mažiausias ir vidutines pajamas gaunančių gyventojų apmokestinimo naštos proporcingas sumažinimas

NETEKIMŲ 2021 m.
prognozuojama
875 mln. EUR

30 proc. individualios veiklos išlaidų prezumpcija

Esama situacija

Visi individualią veiklą vykdančys gyventojai turi galimybę pasirinkti kaip išlaidas atskaityti 30 proc. apmokestinamųjų pajamų sumos (pasirinkus šį būdą, nereikalaujama išlaidų pagrįsti dokumentais)

Lengvatai iškelti tikslai

Mažesnė administracinė našta.

NETEKIMAMS

įvertinti nėra duomenų

NAUDOJASI

67 tūkst. asmenų, iš jų
7 tūkst. PVM mokėtojų

GPM lengvata dovanoms

Esama situacija

Neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamos dovanos, neatsižvelgiant į jų vertę, gautos iš artimų giminaičių: sutuoktinių, vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių), brolių, seserų, vaikaičių ir senelių

Lengvatai iškelti tikslai

Išvengti dvigubo apmokestinimo; supaprastinti administravimą

NETEKIMAI
64,6 mln. EUR

Paveldimo turto mokesčio lengvatos

Esama situacija

Neapmokestinamas paveldimas turtas:

sutuoktinio,
vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių),
brolių, seserų,
vaikaičių ir senelių

Lengvatai iškelti tikslai

Išvengti dvigubo apmokestinimo

NETEKIMAMS
įvertinti nėra
duomenų

4. Specialų apmokestinimo sąlygų ir lengvatų peržiūra: svarstytinės lengvatos

PM ir GPM
lengvatos
žemės ūkio
sektoriui

PM
smulkioms
įmonėms

PM lengvata
kolektyv.
sutarčių
pagrindu

PM lengvata
filmų
gamybai

PVM
lengvata
viešbučiams

Įmonių
grupės
nuostoliai

PM lengvata
sveikatos
priežiūros
įstaigoms

PM lengvata
samdant
riboto
darbingumo
asmenis

PM ir GPM lengvatos žemės ūkio sektoriui

Esama situacija

Neapmokestinamos **tiesioginės išmokos** žemės ūkio subjektų pajamų lygiui palaikyti

Neapmokestinamos kompensacijos, įmonių (arba jų dalyvių - gyventojų, likvidavus įmones) gautos pagal ES finansinės paramos programas už žvejybos laivų atidavimą į metalo laužą

NETEKIMAI

13,7 mln. EUR fiziniai asmenys
2,1 mln. EUR juridiniai asmenys

Paskutinius kelerius metus
lengvata nesinaudota

PVM lengvata viešbučiams

Esama situacija

Lengvatinis 9 proc. PVM tarifas taikomas turizmo veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka teikiamoms apgyvendinimo paslaugoms

Lengvatai iškelti tikslai

Verslo konkurencinių sąlygų regione gerinimas ir atvykstančių į Lietuvą turistų srautų didinimas

NETEKIMAI
19,1 mln. EUR

PM smulkioms įmonėms

Esama situacija

Smulkioms įmonėms (kurių metinės pajamos neviršija 300 000 eurų, vidutinis darbuotojų skaičius - 10) taikomas lengvatinis 5 proc. pelno mokesčio tarifas ir kitos lengvatinės apmokestinimo sąlygos

Lengvatai iškelti tikslai

Verlumo skatinimas, smulkaus verslo plėtra

NETEKIMAI
41,3 mln. EUR

PM lengvata filmų gamybai

Esama situacija

Įmonės, neatlygintinai suteikusios lėšų filmo gamybai, gali 75 procentus suteiktos sumos atskaityti iš pajamų ir suteikta suma susimąžinti mokėtiną pelno mokestį

Lengvatai iškelti tikslai

Paslaugų eksporto skatinimas, kino pramonės plėtra, šalies žinomumo ir patrauklumo didinimas

NETEKIMAI
8,5 mln. EUR

PM lengvata kolektyvinių sutarčių pagrindu

Esama situacija

Atskaitoma išlaidų darbuotojų naudai (jeigu nelaikoma GPM objektu) dalis, neviršijanti 5 proc. bruto DU, jeigu tokios naudos teikimas numatytas vieneto kolektyvinėje sutartyje (KS).

Lengvatai iškelti tikslai

Darbuotojų sąlygų gerinimas, įmonių socialinės atsakomybės didinimas

NETEKIMAI
3,9 mln. EUR

PM lengvata sveikatos priežiūros įstaigoms

Esama situacija

Neapmokestinamos sveikatos priežiūros įstaigų pajamos už paslaugas, kurios finansuojamos iš PSDF lėšų

Lengvatai iškelti tikslai

Privačiai teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo didinimas

NETEKIMAI

3,1 mln. EUR

PM lengvata įmonėms, įdarbinusioms riboto darbingumo asmenis

Esama situacija

Gamybos įmonės, kuriuose dirba
riboto darbingumo asmenys,
mažina PM iki 100 proc.

Lengvatai iškelti tikslai

Riboto darbingumo asmenų
užimtumo skatinimas

NETEKIMAI
1,5 mln. EUR

Įmonių grupės nuostolių sudengimas

Esama situacija

Įmonės nuostoliai gali būti sudengiami su kitos įmonių grupės įmonės pelnu be papildomų apribojimų dydžiui, nors įmonės „savų“ nuostolių atskaitymas ribojamas iki 70 proc. pelno

Lengvatai iškelti tikslai

Investicinės aplinkos patrauklumo didinimas

NETEKIMAI
2,7 mln. EUR

5. Investavimo ir ilgalaikio taupymo instrumentų modelis: svarstytinės lengvatos

PM lengvata
KIS

PM lengvata
gyvybės
draudimo
įmonėms

GPM paskatos
kaupimui

GPM paskatos
investavimui

PM lengvata KIS

Esama situacija

Kolektyvinio investavimo subjektų ir jų dalyvių iš šių subjektų gautos pajamos neapmokestinamos

Lengvatai iškelti tikslai

Alternatyvaus kapitalo rinkos plėtros skatinimas, alternatyvaus įmonių finansavimo prieinamumo didinimas

NETEKIMAI
7,9 mln. EUR

PM lengvata gyvybės draudimo įmonėms

Esama situacija

Neapmokestinamos draudimo įmonių gautos gyvybės draudimo įmokos ir gyvybės draudimo investicinės pajamos

Lengvatai iškelti tikslai

Gyvybės draudimo sektoriaus plėtra

NETEKIMAI
6,7 mln. EUR

GPM paskatos kaupimui ir investavimui - esamas modelis

1. Neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamos:

- 500 EUR neviršijančios vertybinių popierių pardavimo pajamos ir dauguma palūkanų
- išmokos iš pensijų fondų; pensijų anuitetai
- gyvybės draudimo išmokos ir gražinamos įmokos

2. Iš pajamų leidžiama atimti:

1500 EUR neviršijančias įmokas į pensijų fondus ir gyvybės draudimo įmokas.

NETEKIMAI

53,7 mln. EUR

GPM paskatos kaupimui ir investavimui - svarstytiną modelis

INVESTICINĖ SĄSKAITA:

pajamos iš kaupimo ir/ar aktyvaus investavimo priemonių apmokestinamos, kai:

- išimamos iš investicinės sąskaitos
- išsiimta suma viršija įneštąją

6.1. Savivaldos finansinio savarankiškumo didinimas: svarstyta dėl nekilnojamojo turto mokesčio

Perduoti teisę savivaldybėms spręsti dėl
šių NTM lengvatų tolesnio taikymo:

- švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigoms ir fiziniams asmenims, naudojantiems turtą švietimo darbui ar socialinei globai
- daugiabučių namų, garažų, sodininkų bendrijoms ir asociacijoms
- žemės ūkio veikloje naudojamam nekilnojamam turtui

NTM lengvatos atskiriems sektoriams

Šiuo metu NTM neapmokestinamas :

- švietimo įstaigų nekilnojamasis turtas, turtas, fizinio asmens naudojamas švietimo darbui
- socialines paslaugas teikiančių įstaigų nekilnojamasis turtas, turtas, fizinio asmens naudojamas socialinei globai ir socialinei priežiūrai
- nekilnojamasis turtas, naudojamas teikiant tik sveikatos priežiūros paslaugas
- daugiabučių namų savininkų bendrijų, namų statybos bendrijų, garažų eksploatavimo ir sodininkų bendrijų, juridinių asmenų, veikiančių pagal Asociacijų įstatymą, nekilnojamasis turtas naudojamas tik nekomercinei veiklai

Turėjusių teisę pasinaudoti lengvata skaičius:

- 1,7 tūkst. fizinių asmenų
- 0,2 tūkst. juridinių asmenų

- 12 tūkst. fizinių asmenų
- 0,4 tūkst. juridinių asmenų

- 1,5 tūkst. juridinių asmenų

- 0,8 tūkst. bendrijų
- 1,8 tūkst. asociacijų

NTM lengvatos žemės ūkio sektoriui

Esama situacija

Neapmokestinamas žemės ūkio veikloje naudojamas nekilnojamasis turtas (tiek fizinių ir tiek juridinių asmenų)

2019 m. lengvata naudojosi:

4,3 tūkst. ūkininkų

4,4 tūkst. įmonių

6.2. Savivaldos finansinio savarankiškumo didinimas: svarstyti dėl žemės mokesčio

Įtraukti į mokesčio objektą miško žemę

Peržiūrėti žemės ūkio paskirties žemei taikomą koeficientą

Peržiūrėti lengvatą vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų žemei

Žemės mokestis (miškas)

Esama situacija

Į mokesčio objektą nepatenka miško žemė ir žemės ūkio paskirties žemė, kurioje įveistas miškas

Poveikis

Duomenų nėra, Registrų centras sklypų mokestinę vertę nustato be miško žemės

Žemės mokestis (žemės ūkis)

Esama situacija

Žemės ūkio paskirties žemei taikomas mokestinę vertę mažinantis 0,35 koeficientas

Poveikis

Savivaldybių biudžetų netekimai
40,1 mln. EUR

Žemės mokestis (vandens telkinių pakrantės)

Esama situacija

Neapmokestinama vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų žemė

Tikslinga peržiūrėti ŽM lengvatos formuluotę, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2020 m. ypač smarkiai padidėjo vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų žemei nustatytos lengvatos taikymo apimtis (apėmė ir teritorijas, kur veiklos apribojimai netaikomi)

Poveikis

Savivaldybių biudžetų netekimai
11 mln. EUR

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA